

ИНСТРУКТАЖ НА УЧЕНИЦИТЕ ЗА ПРИДВИЖВАНЕ КАТО ПЕШЕХОДЦИ ПРЕЗ ЕСЕННО-ЗИМНИЯ ПЕРИОД НА ГОДИНАТА

Най-застрашени да бъдат бълснати от автомобил през есенно-зимния период са пешеходците. В основната рискова група попадат пешеходци, носещи тъмни връхни дрехи, както и имащите опасния навик да пресичат пътното платно където и да било, без да изчакват преминаването на приближаващите автомобили. Пешеходците са най-застрашени в периода от настъпването на сумрака и през цялото времетраене на вечерта. Най-много злополуки с тях стават между 17.00 и 20.30 ч. Причините най-често са съчетание на несъобразена скорост на водачите при движение на фарове и неправилно движение и присъствие на пешеходците на платното в същия момент.

ПРЕПОРЪКА 1. НЕ БЪРЗАЙТЕ ДА ПРЕСЕЧЕТЕ ПЛАТНОТО!

Много улици в населените места са без осветление и се налага преминаване пеш по неосветени маршрути. По възможност пресечете платното там, където е осветено. Ако ви предстои пресичане на място, където няма осветление, и в същия момент виждате фарове на приближаващ автомобил, в интерес на Вашата лична безопасност е ДА ГО ИЗЧАКАТЕ ДА ПРЕМИНЕ и тогава да пресечете. Не забравяйте, че шофьорът на приближаващия автомобил не Ви вижда в същия момент, в който Вие виждате фаровете на автомобила му, а ЗНАЧИТЕЛНО ПО-КЪСНО, когато вече НЕ МОЖЕ ДА СПРЕ И ВИ ПРЕДПАЗИ! Предпазливо би трявало да действате и когато пресичате осветен участък.

ПРЕПОРЪКА 2. ПАЗЕТЕ СЕ ОТ ЗАСТИГАЩИ ВИ АВТОМОБИЛИ! СЛОЖЕТЕ СВЕТЛООТРАЗИТЕЛНА ЖИЛЕТКА!

На мнозина се налага да изминават километри пеш вечер, в тъмнината, защото няма удобен обществен транспорт. Между малките градове и съседните близки села вечер се движат пеш много хора. Те дори не подозират големия риск да бъдат бълснати от застигащи ги автомобили, движещи се в същата посока. В най-голяма опасност са пешеходците, които вървят неправилно – отдясно и то по платното. Шофьорът на застигащия ги автомобил ги вижда много късно, когато вече не може да направи спасителна маневра или да спре. Рискът е още по-голям, когато пешеходецът е с тъмни дрехи (трудно забележим), а шофьорът има срещу себе си фаровете на насрещен автомобил. Тогава той може да Ви забележи едва когато е на около 25 метра от Вас. Затова, ако се движите пеш в населено място по улица без тротоари, или извън населено място, още при появя в далечината на фарове на приближаващ автомобил в една от двете посоки, НЕЗАБАВНО ИЗЛЕЗТЕ ОТ ПЛАТНОТО и изчакайте отминаването на автомобила. Не разчитайте погрешно, че шофьорът на застигащия ви автомобил ЩЕ ВИ ВИДЕИ И ЩЕ ВИ ЗАОБИКОЛИ! Жертвите на тази лъжлива увереност са предостатъчно. Приближава ли автомобил – излезте извън очертанията на платното - на банкета и дори по-далече!

ПРЕПОРЪКА 3. НЕ СЕ ОПИТВАЙТЕ ДА СПИРАТЕ АВТОМОБИЛИ!

Ако вървите извън населено място по тъмно, не се опитвайте да спирате автомобили “на автостоп”. При тези опити, ръкомахайки, Вие несъзнателно навлизате по-навътре в платното и се излагате на опасност да бъдете бълснати от автомобила, който се опитвате да спрете. При това шофьорите не са склонни да спират и вземат случайни пътници, особено по тъмно.

ПРЕПОРЪКА 4. ОБОЗНАЧЕТЕ СЕ, ЗА ДА БЪДЕТЕ ВИДИМИ ОТДАЛЕЧЕ!

Ако е неотложно и неизбежно да вървите пеш по-тъмно, направете нещо нестандартно за вашата безопасност. Важно е дрехите да са с вградени светлоотразителни елементи („котешки очи“) За да бъдете видими за шофьорите отдалече, при липса на светлоотразителна жилетка, по възможност, облечете светла връхна дреха. Велосипедистите са длъжни при движение по тъмно, извън населените места и при намалена видимост да носят светлоотразителни жилетки. Ако нямате подходяща дреха, може да носите светъл, добре забележим лек предмет. Така ще бъдете видими достатъчно отдалече. Много необходимо е такива жилетки да имат децата, когато отиват и се връщат от училище.

ПРЕПОРЪКА 5. БЪДЕТЕ ПРЕДПАЗЛИВИ НА ХЪЛЪЗГАВА НАСТИЛКА!

Не избръзвайте и не започвайте припряно пресичане на заснежено или заледено пътно платно, дори да ви се струва, че приближаващият автомобил се движи твърде бавно. В този момент неговият реален спирачен път е значително удължен. При съчетание с намалена от снеговалеж или мъгла видимост шофьорът ще ви забележи непосредствено пред автомобила си, когато е в НЕВЪЗМОЖНОСТ ДА ВИ ПРЕДПАЗИ. Не забравяйте и това, че вие пресичате заледеното и заснежено платно значително по-бавно, а в стремежа си да бързате можете да се подхълъзнете и паднете пред автомобила. Много често пешеходците биват блъскани, когато от заснежен, непочистен тротоар внезапно слизат на платното, в опасната зона на автомобил, чийто водач е в невъзможност да спре.

ПРЕПОРЪКА 6. НЕ БЪДЕТЕ ПРИПРЯНИ НА АВТОБУСНАТА СПИРКА!

Когато заедно с много други хора чакате автобуса на спирката, не се втурвайте към него още преди да е спрял. Площта за чакане е най-често заледена. Бълскайки се с останалите, може да се подхълъзнете и да попаднете под колелата на спирация автобус. Същото се отнася и за опитите за догонване на потеглящ автобус. Вечер шофьорът на автобуса трудно може да забележи на огледалото за обратно виждане опита за качване в последния момент. При слизане от автобуса не се насочвайте веднага да пресичате платното пред него, защото така ще се окажете в опасната зона на автомобил, който в този момент го заобикаля. Изчакайте автобусът да потегли и тогава потърсете мястото за правилно пресичане, при добра видимост в двете посоки.

ПРЕПОРЪКА 7. ОСИГУРЕТЕ СИ ДОБЪР ОБЗОР И ВЪЗПРИЕМАНЕ НА ШУМА ПРИ СНЕГОВАЛЕЖ!

Дебелите и тежки връхни дрехи, вдигнатите яки, шаловете и шапките правят пешеходците по-бавни и трудно повратливи. Това ограничава възможностите им да наблюдават обстановката по пътя или улицата както, примерно, през лятото. Ушанката и шалът на пешеходеца му пречат да чуе шума на двигател на приближаващ автомобил, звукът допълнително се погълща от обилен снеговалеж и снежната покривка. Затова бъдете нащрек и по възможност си осигурете максимално добро възприемане на шумовете от превозните средства.

ПРЕПОРЪКА 8. ПРИ ОБИЛЕН СНЕГОВАЛЕЖ И ПРИБЛИЖАВАЩ АВТОМОБИЛ ИЗЛЕЗТЕ ИЗВЪН ПЛАТНОТО!

Движещите се пеш при обилен снеговалеж са още по-трудно забележими за шофьорите – и поради снежната пелена пред фаровете, и поради побелелите им връхни дрехи. В такава ситуация, за да не стане злополука, е много важно пешеходците да напуснат платното или изчищената ивица от него до отминаването на приближаващ отпред или отзад автомобил. Подобна е ситуацията и при гъста мъгла. Запомнете добре, че шофьорите на приближаващите автомобили Ви виждат далеч по-късно, отколкото предполагате. Затова по-добре бъдете извън платното, докато отминат!

НЯКОЛКО СЪВЕТА ЗА ПРЕДПАЗВАНЕ ОТ ТРАВМИ ПРЕЗ ЗИМАТА:

1. Обувките - Подметката трябва да е качествена, от мек материал, да има микропори за допълнително сцепление. Ако имате съмнение, че не сте стабилни по заледените улици, може да залепите лейкопласт на кръст върху подметката.

2. Падането - повечето хора не умеят да падат правилно, както и не умеят да ходят правилно по хълзгав път. Тук трябва да направим справка с майката природа. Походка тип „пингвин“ може да ни спести много главоболия. При нея трябва да сме приведени леко напред, докато правим крачка, така че центърът на тежестта да е върху предния крак. Важно е да стъпваме на цяло стъпало и да правим малки крачки. Ако усетим, че падаме, трябва да се опитаме да седнем, за да намалим височината при самото падане.

3. Ръцете - вън от джобовете. За да запазим равновесие, ръцете ни трябва да са извън джобовете и по възможност свободни. Носете чантата си на рамо или ходете с раница.

4. Внимание - не ходете под покривите на сградите и винаги се оглеждайте нагоре! Опасността от падащи висулки дебне навсякъде!